

នេរជនីត្តិលក្ខាន់បែងចែកជិតខ្សែសកិតខ្សែស៊ី

នម្រៀមទាន់ទី IIIA: កិច្ចិនធភ្លុតគ្មានដែលបានបង្កើតឡើងនៅខ្លួនខ្លួន

ថ្វីលដ្ឋាយ លោក រ៉ាហ៉អ ឌីម៉ូរ (Rafael Dochao Moreno) នាន់បានដែលបានបង្កើតឡើង

តាំណាងទីនៃបែកជិតខ្សែសកិតខ្សែស៊ីនៅខ្លួនខ្លួនដែលបានបង្កើតឡើង

នៅពេល ថ្វីល ២ មិថុនា ២០១០

សូមគោរពឱ្យកិច្ចិនធភ្លុត ឈ្មោះ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងបិរព្យិភ័យ

សូមគោរពឱ្យកិច្ចិនធភ្លុត ឈ្មោះ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

និងកិច្ចិនធភ្លុត លោក លោកស្រី ជាតិគោរពការបំណង!

តាមនាមឱ្យដែកអភិវឌ្ឍន៍នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំមានកិត្តិយសសូមធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ស្តិទិការ
អភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ នៅត្រូវការប្រាមដាតី ដូនចំណោះរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ជាបច្ចេក ខ្ញុំសូមថែករាំលេកនូវការកត់សំគាល់មួយចំនួន ស្តិទិការវិកចំនួននៃការងារកំណែទម្រង់ ការអភិវឌ្ឍន៍
បែបប្រជាធិបតេយ្យនៅត្រូវការប្រាមដាតី បន្ទាប់មកខ្ញុំសូមធ្វើការប្រាមដាតី ដើម្បីការប្រាមដាតី បើយោងទៅតាម
និស្សុន៍វិស័យរបស់ដែកអភិវឌ្ឍន៍ - ដែកនេះមានការវិកចំនួននៅមុខជាលក្ខណៈបន្ទាន់ ។

១. ចិប់ទិន្នន័យខ្សែសកិតខ្សែស៊ី

ដែកអភិវឌ្ឍន៍សូមបំដែននូវសេចក្តីអបអរណោទរចំពោះការវិកចំនួនក្នុងការងារកត់សំគាល់ដែលបំរែចានដោយ
រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅក្នុងការអនុវត្តន៍ការងារកំណែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍បែបប្រជាធិបតេយ្យនៅត្រូវការប្រាមដាតី
មាប់តាំងពីការបង្កើត និងរៀបចំឱ្យសំរែចាននូវចោរប៉ូនិកធនធាន និងក្រសួងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខំណ្ឌ ។
សម្រួលិនិងជាប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសសំរែចាន មាប់តាំងពីសម្រេចប្រជុំចុងក្រោយនាទី ឆ្នាំ ២០០៨ កន្លែងមក ។

កម្មវិធីជាតិសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមលេខប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃទី៩០ខែ ត្រូវបានបញ្ចប់ និង
អនុម័ត ។ ដែនការអនុវត្តន៍យោះពេលព័ត៌មាន កំពុងត្រូវបានរៀបចំ ។ កិច្ចព្រមទ្រង់មត្តមួយ ស្ថិតិអភិវឌ្ឍន៍
ដែលធ្វើឡើកម្មវិធី ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍តាមលេខប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃទី៩០ខែជាពីត្រូវបានសំរែចឡើង ។ ព្រោយពី
មានការបែងចែក នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ប្រចាំក្រុងខែមីនា ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។
លិខិតបទដ្ឋាននានាដារចិន ត្រូវបានអនុម័ត ដើម្បីជួយពេលការអនុវត្តន៍លើធនធានផ្សេងៗនៃកំណែប្រជែង នេះ ។

ចំណុចទាំងអស់នេះ បានរួមចំណោកបង្កើតជាគ្រឿងមាំ សំរាប់កសាងការងារកំណែប្រជែង ដែលមានគោល
ចំណាំ ព្រឹងគណនេយ្យភាពតាមលេខប្រជាធិបតេយ្យ ជីវិតជាផ្លូវការអភិវឌ្ឍន៍មួលដាន និងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវការ
កាត់បន្ទូយភាពត្រូវក្រោមដែលមានលក្ខណៈចិរភាព នៅថ្ងៃទាំងប្រចែងកម្ពុជា ។

កម្មវិធីជាតិ និងដែនការអនុវត្តន៍យោះពេល ៣ ឆ្នាំ

ដែក្នុងក្រុងស្ថិតិអភិវឌ្ឍន៍ស្ថិតិកាសនេះ សំមួងនូវសេចក្តីការពារសិរិចំពោះរដ្ឋបាលកម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំ
កម្មវិធីជាតិរោះពេល១០ឆ្នាំ ។ ការរៀបចំកម្មវិធីជាតិត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់យើងទូលំទូលាយ
ហើយតម្លៃនេះ ត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការជាតិសំរាប់ការអភិវឌ្ឍតាមលេខប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃទី៩០ខែជាពី
និងទិន្នន័យការគណៈមន្ត្រី ។

ដូចដែលបានផ្តល់នូវសំណង់បញ្ចប់កម្មវិធីជាតិនៅថ្ងៃទី៩០ខែមីនា (JMI) បញ្ចាប្រឈមនៅថ្ងៃទី៩០ខែមីនា តីត្រូវធ្វើ
ដើម្បីរចនាបញ្ជីដែនការ ដោយប្រកាសរាយការណានៅថ្ងៃទី៩០ខែមីនា ។ យើងទូលំទូលាលស្ថាល់ថា កម្មវិធីជាតិបានជាកំចាយ
កំណែប្រជែងដែលមានរយៈពេល១០ឆ្នាំ បើក្នុងយើងកំពុងត្រូវបានបញ្ចប់ដែរថា ការធ្វើឱ្យមានការវិភ័យលេខាបែប
កំណាកត្តាដីសំខាន់ណាស់ដែរ សំរាប់ជាតានូវកំលាំងចែករែនការងារកំណែប្រជែង ។ រាជរដ្ឋប្រជុំសំខាន់ណាស់ដែលថា
សំរាប់ជាបនបន្ទាប់ ត្រូវពេតមានការរួមចិនពីក្នុងក្រសួងបាលទាំងអស់ ហើយដែលត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈការសម្រប
សម្រេចដីលួម ។ ដែនការអនុវត្តន៍យោះពេលព័ត៌មាន ត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ជាកំបុងគេ ក្នុងការប្រកាស

កម្មវិធីជាតិសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃកំព្រោមជាតិ ឱ្យមេដានសកម្មភាពជាក់ស្វែង ។ យើងតាំង
រដ្ឋចាំ ការបង្កើតដែនការអនុវត្តន៍នេះ និងការដាក់វាយឱ្យចូលជាងរមាន ។

ការតាំងគ្របស់ដែនការអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះអភិវឌ្ឍន៍ដោយភ្លាស់ភូមិ (PBA)

របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើដែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់ប្រទេសកម្ពុជាឌ្អាក់២០១០បានកូសបញ្ជាក់ថា
អភិវឌ្ឍន៍ដែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឱ្យការនៃតំបន់រដ្ឋបាលពេញចិត្តបំផុត ដើម្បីព្រើងភាពជាម្នាស់ ការលើក
កំពង់ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឱ្យការនៃតំបន់រដ្ឋបាលស្តីសង្គមកំនិងមាននិរន្តរភាព និងការបញ្ចប់នូវដែនដានទាំងឡាយ
ទៅក្នុងដែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យមួយដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងមានរយៈពេលមធ្យមដែលស្របតាមជាមួយ
និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ^១ ។

ជាមួយនឹងគោលបំណងរូមទៀតអភិបាលកិច្ចល្អនៅមូលដ្ឋាន និងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដែកូ
អភិវឌ្ឍន៍នឹងធ្វើការជាមួយគ្មានដើម្បីតាំងគ្របស់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃកំព្រោមជាតិ
ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពនៃស្ថាប័ន តាំងគ្របង្កើតគោលនយោបាយ ក្របខណ្ឌតិយុត្តិ ដែលកំណត់និងធ្វើឱ្យ
ដើរការកំណែន្រមនិងការប្រព្រឹត្តទៅបាន ។

ដែកូអភិវឌ្ឍន៍តាំងគ្រប់ពេញចិត្តបំពេញចិត្តបំពេញចិត្ត នៅក្នុងដើរការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែប
ប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃកំព្រោមជាតិ ហើយនឹងធ្វើការរូមគ្មានទៅការនៃគោលដៅនេះ ។ យើងនឹងតាំងគ្របង្កើតិយុត្តិ
ក្នុងការបង្កើតអភិវឌ្ឍន៍ដែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិដោយផ្តើកលើភាពជីឡុកចិត្តត្រា និងភាពស្របតាមនេះ តែម្រៀ
និងសកម្មភាព ។

២~ ចត្តុវត្ថុខាងក្រោម

^១ របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើដែនការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃកំព្រោមជាតិ ឆ្នាំ ២០១០ ។ រៀបចំរៀបចំប្រជាធិបតេយ្យប្រចាំកម្ពុជាដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍
និងការស្ថាប័នទិន្នន័យច្រោះ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា សំរាប់វិទីការ នៃកិច្ចសហប្រព័ន្ធដូចជា ដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឈើកទី ៣ (CDCF) ។
សេចក្តីព្រោះ ថ្ងៃអង្គារ ទី ២០ មេសា ២០១០

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី

ដែលអាជីវិត្យនឹងសូមសាន្តរឡើស្ថារពីរបស់សម្រេចអគ្គមហាលេសតាបតីពេជ្រា ទីនេះ នៃសាសនា នាយករដ្ឋមន្ត្រីនេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានថ្លែងចោរ “....កំណែទម្រង់ គឺជាកត្តាស្ថាប់សំរាប់កម្ពុជា ។ នៅក្នុងនីយនេះ កម្ពុជាឌិនមានដើរសង្គមឡើងឡើត ក្រោពីបន្ទាន់ការអនុវត្តន៍ការលេងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ដែលចាំបាច់ ដោយជំហរីងម៉ា និងប្រកបដោយមនេស់ការ...”^១ ។

ដែលអាជីវិត្យនឹងសូមតួលេបពាណិជ្ជកម្មយចំនួនដែលបានបន្ទាន់ក្នុងការបានដើរសង្គមឡើង ហើយមានសារ៖ សំខាន់ក្នុងការធានាដើម្បី កំណែទម្រង់ការរោងការអាជីវិត្យនឹងប្រជាធិបតេយ្យឡោងដែលទៅមុខ ហើយការឈានទៅមុខនេះ ក៏ត្រូវស្តិតនៅក្នុងស្ថារពីនេរដ្ឋដម្លាក់កម្ពុជា និងច្បាប់ស្តិតិការត្រប់ត្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ត្រូវ ស្រុក ខេណ្ឌ ហើយ ប្រព័ន្ធតើតាមដោយភាពទទួលខុសត្រូវខ្លះត្រូវបានគេបានបន្ទាន់ដោយ និងច្បាប់នេះ ”^២ ។ ទេះបីនេះគឺជាចំណុចដែលសំខាន់នៅប្រឈរវារៈ របស់កំណែទម្រង់ក៏ដោយ ភាពឱកចំនួនទៅការការិយាល័យនៃបណ្តាផក្រសួងនិងស្ថាបន៍ មានកិរតមិនទាន់សមណ្ឌលនៅឡើយ : ត្រូវការឱ្យ មានសកម្មភាពតាមវិស័យនានាដាបឆ្នាន់ ។

១- **ការអាជីវិត្យនឹងតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្ងៃការប្រាយការណ៍ត្រូវបានបញ្ជាក់នូវលទ្ធផល**

“រាជរដ្ឋាភិបាលរំពីនឹងទុកចាត់ក្រសួងនិមួយទេ និងខិតខំបើនេរដ្ឋបានបន្ទាន់ក្នុងការ ដើរសង្គមឡើងឡើត នៃយោបាយនៃវិមានជានិស័យបាយជាការ និងច្បាប់ស្តិតិការត្រប់ត្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ត្រូវ ស្រុក ខេណ្ឌ ហើយ ប្រព័ន្ធតើតាមដោយភាពទទួលខុសត្រូវខ្លះត្រូវបានគេបានបន្ទាន់ដោយ និងច្បាប់នេះ ”^៣ ។ ទេះបីនេះគឺជាចំណុចដែលសំខាន់នៅប្រឈរវារៈ របស់កំណែទម្រង់ក៏ដោយ ភាពឱកចំនួនទៅការការិយាល័យនៃបណ្តាផក្រសួងនិងស្ថាបន៍ មានកិរតមិនទាន់សមណ្ឌលនៅឡើយ : ត្រូវការឱ្យ មានសកម្មភាពតាមវិស័យនានាដាបឆ្នាន់ ។

^១ ថ្ងៃដោយសម្រេចអគ្គមហាលេសតាបតីពេជ្រា ហុង សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃក្រសួងពិស័ិត្តកម្មភាព និងប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ នៅក្នុងក្រសួងពិស័ិត្តកម្មភាព តំណាក់កាលទី ២ ។ នៅក្នុងឱកាសនេះក្រុមប្រជុំជាន់ខែរ៉ែនរដ្ឋរាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្ងៃទី ៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ ។

^២ ចំណុចសំខាន់នៅកំណែទម្រង់ក៏ដោយ ថ្ងៃក្នុងពិធីផ្សេងៗច្បាប់ស្តិតិការិយាល័យនៃបណ្តាផក្រសួងនិងស្ថាបន៍ នៅក្នុងឱកាសនេះក្រុមប្រជុំជាន់ខែរ៉ែនរដ្ឋរាជរដ្ឋាភិបាល តាមច្បាប់ស្តិតិការត្រប់ត្រងរដ្ឋបាល រាជធានី ខេត្តត្រូវ ស្រុក ខេណ្ឌ នាសាលសន្តិសិទ្ធិចត្តមុខ នៅថ្ងៃទី ៨ មករា ឆ្នាំ២០១០ ។

ចំពោះសំនួរដែលពាក់ព័ន្ធឌីជនជនជានមនុស្ស ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដោយកាតិច្បាប់នាមទេតាមច្បាប់ជាមួយក្រុមប្រឹក្សា
កំណែទំនងរដ្ឋបាលលើបញ្ញាដែលថា តើមត្តិរាជការអាចធ្វើរឡើ ប្រជាក់អោយបំនើការងារនេះ អាជ្ញាធរថ្មាក់ក្រោមជាតិ
យ៉ាងដូចមេដ៏ ។

ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងតួនាទីនាពេលអនាគតពរបស់អាជ្ញាធរថ្មាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សូមសំដើរនូវការពីនី
ខ្ពស់រដ្ឋបាលនិងបន្ទាក់ការងារកិច្ចការកំណែទំនងនេះ ជីវិតការព្រៃងសិទ្ធិ និងអំណាចក្នុងការធ្វើ
សេចក្តីសំរចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ជាតិសេសចំពោះក្រុមប្រឹក្សាយំ-សង្កាត់ ដែលជាតំណាងត្រូវបាននៅតាមដោយជាតិល
ពីប្រជាពលរដ្ឋ ។

៣. អនុរ័មៗកំណែនរាយក្រុមប្រឹក្សាកំណែនឯកសារនាមរបាយការណ៍

ដូចដែលយើងទាំងអស់ត្រាបានដើងហើយថា រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងធ្វើកំណែទំនងបើនៅក្រោមផែនយុទ្ធសាស្ត្រ
មកក្នុងការណែនាំការងារទិន្នន័យពាមួយត្រូវបានគ្រប់ប្រជាជនិតយុទ្ធសាស្ត្រ កំណែទំនងនិមួយនេះកំណែទំនងដែលបានប្រើបាយក្នុងការងារ
ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាជនិតយុទ្ធសាស្ត្រ ការត្រូវបង្រៀនបិរញ្ញវត្ថុសារណ៍ និងកំណែទំនងរដ្ឋបាល
សារណ៍ បានកំណែតាក្នុងការងារទិន្នន័យទៅក្នុងក្នុងកំណែទំនងមូលដ្ឋាន កំណែទំនងទាំងនេះមានលក្ខណៈពីរដែលក្នុងក្នុងកំណែទំនងនេះ នៅពីរក្នុងកំណែទំនងនេះទៅទៀត ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សូមការពារិនាយករដ្ឋបាលក្នុងកំណែនឯកសារនាមរបាយការណ៍ ឬថ្មីអនុវត្តន៍កំណែនឯកសារនាមរបាយការណ៍ នៅតួនាទី តួនាទី
ដែលត្រូវបំពេញដោយជាតិនូយ៍អភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានប្រើបាយក្នុងកំណែទំនងនេះ ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាន់ អស់លោក លោកស្រី

ជាសេចក្តីសិទ្ធិដោន យើងដែលជាប៉ុណ្ណោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានបែងចាត់ក្នុងការធ្វើការជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ដើម្បីធានាការវិកចំនួនក្នុងកំណែទំនងការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាជនិតយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលយើងចាត់ទុកថា

ជាការដើម្បីខាន់ចំពោះ អភិបាលកិច្ចុយ និងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានទៅកម្ពុជា ។ យើងប្រើប្រាយចិត្តគុណការសេវាប្រជាជាតិ ការងារជាបន្ទូលឡើត ទាក់ទងទៅនឹងដំណឹងការកំណែប្រជាធិបតេយ្យនៅត្រូវកំហែមជាតិ កំណែប្រជាធិបតេយ្យនៃរដ្ឋបាលសាធារណៈ និង កំណែទំន់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដើម្បីពន្លឹនភាពជាដែករបស់យើង ជូនក្រោមក្រុមដែលធ្វើការនិង ដើម្បីជួយការប្រជាធិបតេយ្យនៅត្រូវកំហែមជាតិ និងជួយការប្រជាធិបតេយ្យនៃរដ្ឋបាលសាធារណៈ និងជនជាន់លំ ភាគធ្វើរដ្ឋបាលសាធារណៈ ។

សូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ស្ថាប់ របស់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី ។